נוהלי זריעה והצצה

זריעה והצצה

זריעה מוצלחת היא זריעה המניבה הצצה מהירה ואחידה. זריעה ביבש והנבטה נותנת את הסיכוי הרב ביותר להצלחה בזריעה. זריעה ברטוב היא אילוץ (בד"כ בגלל חוסר יכולת / רצון להנביט).

לפני הזריעה

זריעה על ערוגות או גדודיות. לערוגות יתרון בישום קוטלי עשבים קדם זריעה והצצה. ליצר ערוגות יש צורך בפחות אנרגיה. מכל שאר ההיבטים הגדודיות עדיפות. הקדמת זריעה - הקרקע מתחממת מהר יותר. זריעה ברטוב - קל יותר להגיע לשכבה הרטובה ולהדק לאחר הזריעה. ריסוס מכוון מתחת לנוף, עיבודי שורה, קטיף.

טמפרטורת הקרקע

טמפרטורת הקרקע קובעת את משך הזמן להצצה (מאותו עומק). ככל שהטמפרטורה גבוהה יותר: אחוז הזרעים שינבטו ויציצו גבוהה יותר, ההצצה תהיה מהירה יותר. הצצה מהירה מאפשרת לצמח לחמוק מפגעים בקרקע ולמנוע את הצורך להשתמש בתכשירים כנגדם. הקשר בין טמפרטורות האוויר לטמפרטורת הקרקע מושפע ממספר גורמים. מומלץ למדוד את טמפרטורת הקרקע שהיא זו המשפיעה על הזרע. יש למדוד את טמפרטורת הקרקע בעומק הזריעה. המדידה כ-2-3 שעות לאחר הזריחה. הטמפרטורות המומלצות לזריעה 17-18 מעלות. זריעה בטמפרטורה נמוכה יותר היא אילוץ (בד"כ בגלל הצורך לזרוע ברטוב). טמפרטורות המינימום לזריעה היא 13 מעלות. יש להביא בחשבון את מזג האוויר הצפוי (התחממות/התקררות). הצצה תקינה היא זו המתרחשת במלואה תוך 12 ימים וכל המקדים מיטיב. ספירת הימים: מזריעה - ברטוב, מהנבטה - ביבש.

עומד

התחום המומלץ 8-10 צמחים למטר ניתן להגיע ליבול מלא גם בתחום 5-12 צמחים למטר. לאחידות העומד חשיבות רבה ויכולת לתת מענה טוב לעומד נמוך. שיעור הזריעה (מספר זרעים למטר) נגזר מתוך העומד.

קביעת שעור הזריעה

אחוז הנביטה לפי הצהרת יצרן הזרעים. גורמי עקה ידועים בקרקע - מליחות, אילוח בפגעי קרקע - הגדלת מספר הזרעים. עומק הזריעה - ככל שהזריעה עמוקה - הגדלת מספר הזרעים. טמפרטורת הקרקע - ככל שהטמפרטורה נמוכה - הגדלת מספר הזרעים. כל מקרה לא מומלץ לזרוע יותר מ-13.5 זרעים למטר. בעומד של 14 צמחים ומעלה למטר תיתכן פגיעה ביבול.

זריעה

כיול המזרעה לפי הוראות היצרן. "זריעת" קטע על פני קרקע חשופה על מנת לוודא את מספר הזרעים למטר ואת אחידות הזריעה. זריעת קטע לכיול עומק הזריעה. במהלך הזריעה יש לבדוק מדי פעם אם לא חלו שינויים בכיול המזרעה. בכל מעבר שטח יש צורך לבדוק את עומק הזריעה ואופן פעולת המכסים.

זריעה ביבש

ניתן לזרוע על גדודיות או ערוגות. זריעה לעומק של 2-3 ס"מ. הנבטה - המטרה בשיעור הנדרש לחיבור בין שכבות הרטיבות (מי ההשקייה והמים שבקרקע) במידה וחלק מהזרעים "נזרע ברטוב" יש לבצע את מהלך ההנבטה במהירות.

זריעה ברטוב

עדיפות לזריעה על גדודיות. יש לזרוע לעומק של לפחות ס"מ אחד לתוך השכבה הרטובה. כלל שכבת הקרקע מעל הזרע לא תעלה על 5 ס"מ.
במידה ועומק הרטיבות מצריך זריעה לעומק רב יותר יש צורך לבצע "פינוי". במידה והפינוי חשף קרקע רטובה יש להשהות את הזריעה עד ליצירת קרום יבש. בשעת הזריעה יש לכוון את המכסים כך שלא ישפכו אדמה יבשה לתוך חריץ הזריעה.
תכשירים כנגד פגעי קרקע יש ליישם לתוך חריץ הזריעה. באין השקייה להפעלה, ריסוס על פס הזריעה לא יהיה יעיל. לאחר הזריעה מומלץ לעבור עם מעגלה, כבדה בערוגות ובד"כ קלה תספיק על גדודיות. (פעולה קלה שיכולה לחסוך הרבה צער לאחר מכן).

לאחר הזריעה

3-5 ימים לאחר הזריעה (תלוי בטמפ' הקרקע) יש לבדוק את שיעור הזרעים שהוציאו שורשון. יש לבצע את הבדיקה ע"י חשיפת מטר שורה במספר נקודות בשדה.
אם מספרם לא הגיע לתחום המומלץ יש לבדוק אם הגורם לכך הוא חוסר רטיבות במידה וכן יש לבצע פעולת הידוק נוספת. בדיקה נוספת תתבצע 3-5 ימים לאחר מכן במידה ועדיין מספרם לא הגיעה לתחום המומלץ יש לשקול השקייה במידת האפשר או להתחיל להתארגן לזריעה מחדש.

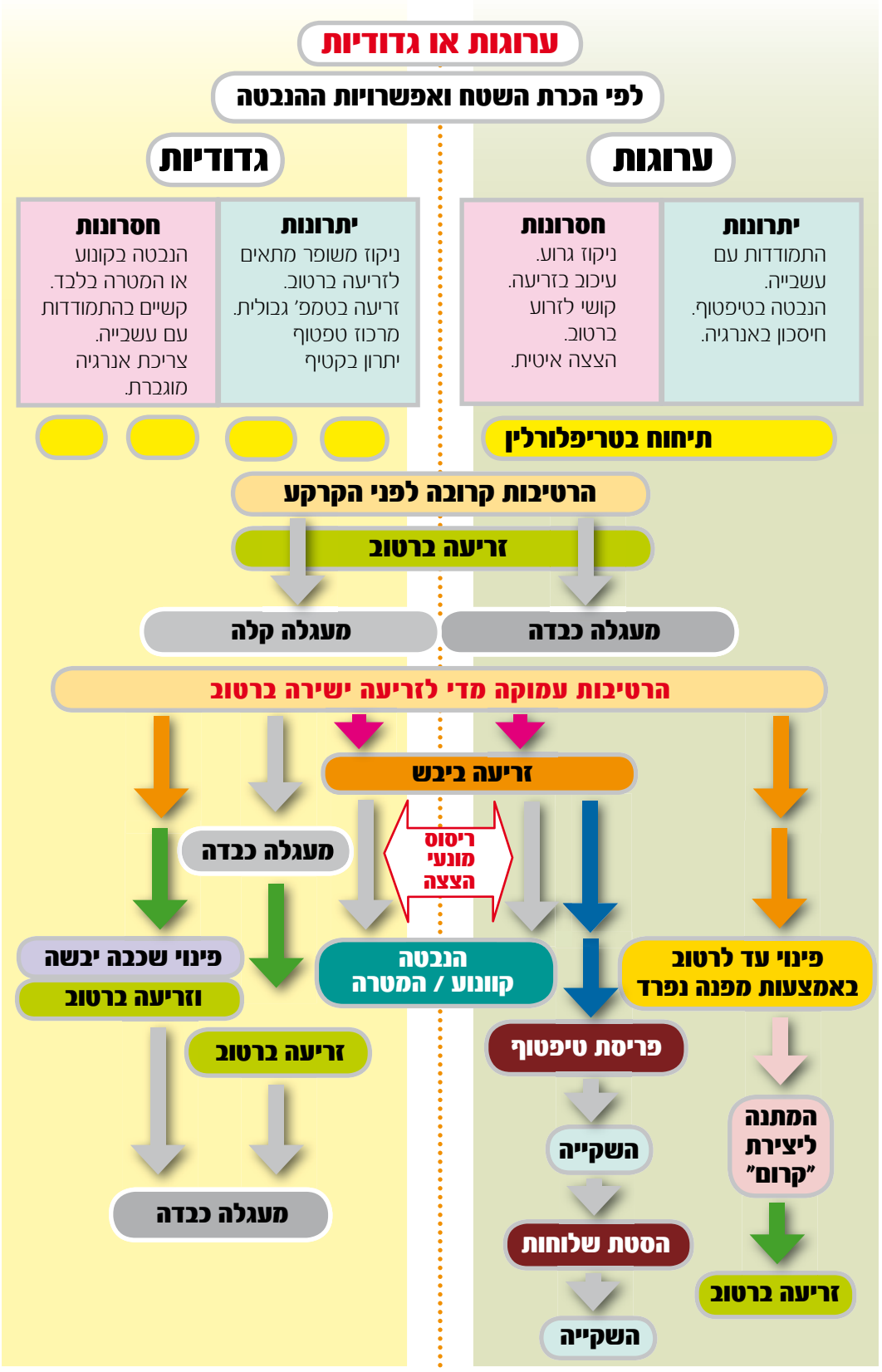
ערוגות או גדודיות
לפי הכרת השטח ואפשרויות ההנבטה
ערוגות
גדודיות
יתרונות
התמודדות עם עשבייה.
הנבטה בטיפטוף.
חיסכון באנרגיה.
חסרונות
ניקוז גרוע.
עיכוב בזריעה.
קושי לזרוע ברטוב.
הצצה איטית.
יתרונות
ניקוז משופר מתאים לזריעה ברטוב.
זריעה בטמפ' גבולית.
מרכוז טפטוף יתרון בקטיף
חסרונות
הנבטה בקונוע או המטרה בלבד.
קשיים בהתמודדות עם עשבייה.
צריכת אנרגיה מוגברת.
תיחוח בטריפלורלין
הרטיבות קרובה לפני הקרקע
זריעה ברטוב
מעגלה כבדה
מעגלה קלה
הרטיבות עמוקה מדי לזריעה ישירה ברטוב
זריעה ביבש
מעגלה כבדה
ריסוס מונעי הצצה
פינוי שכבה יבשה
וזריעה ברטוב
הנבטה קונוע / המטרה
פינוי עד לרטוב באמצעות מפנה נפרד
זריעה ברטוב
פריסת טיפטוף
המתנה ליצירת "קרום"
השקייה
הסטת שלוחות
זריעה ברטוב
השקייה
מעגלה כבדה